

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εφαρμογής της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Ευθύμιος Δίπλαρος, πρόεδρος

Μαρίνα Νικολάου

Σάβια Ορφανίδου

Χρυσανθος Σαββίδης

Νίκος Κέττηρος

Μιχάλης Γιακουμή

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 Μαρτίου και στις 16 και 30 Νοεμβρίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου (ΠΙΣ), της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής Κύπρου (ΕΕΒΚ), του Συμβουλίου Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (ΣΙΥΑ), της Ένωσης Κλινικών Εμβρυολόγων Κύπρου, της Εταιρείας Ανθρώπινης Γενετικής Κύπρου, της Παγκύπριας Γυναικολογικής και Μαιευτικής Εταιρείας, του Φορέα Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου, της Κλινικής Γονιμότητας και Γενετικής Προεμφυτευτικής Διάγνωσης «Genesis», του Κέντρου Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Εξωσωματικής Γονιμοποίησης «Λήδρα Εμβρυογένεσις», της κλινικής «ISIS», του Cryos Cyprus Sperm & Egg Bank και του Κέντρου Γονιμότητας «ΑΚΕΣΩ». Η Εταιρεία Ανθρώπινης Αναπαραγωγής Κύπρου (ΕΑΑΚ), το Κέντρο Εξωσωματικής Γονιμοποίησης «Πεδιαίος», ο Σύνδεσμος Υπογόνιμων Ζευγαριών και ο οργανισμός «Birth Forward», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χαράλαμπος Πάζαρος, Χρίστος Χριστόφιας, Πανίκος Λεωνίδου, Χρίστος Χρίστου και Μαρίνος Σιζόπουλος, καθώς και τα μη μέλη της επιτροπής κ. Γιώργος Λουκαΐδης, Ζαχαρίας Κουλίας, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου και Αλεξάνδρα

Ατταλίδου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί της Εφαρμογής της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν και να βελτιωθούν οι διατάξεις του.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας, στο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Διεύρυνση του δικαιώματος απόκτησης τέκνου μέσω της διαδικασίας παρένθετης μητρότητας, ώστε να εφαρμόζεται και σε σχέση με μονήρη γυναίκα κατόπιν άδειας του ΣΙΥΑ, νοουμένου ότι δεν μπορεί να κυοφορήσει λόγω σοβαρών και ειδικών ιατρικών προβλημάτων.
2. Κατάργηση της υποχρέωσης εξασφάλισης άδειας από το ΣΙΥΑ για την εφαρμογή μεθόδων υποβοηθούμενης αναπαραγωγής από μονήρεις γυναίκες, εξαιρουμένης της παρένθετης μητρότητας.
3. Κατοχύρωση του πεντηκοστού τρίτου έτους ως μέγιστης ηλικίας φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής της υποβοηθούμενης γυναίκας αντί του πεντηκοστού έτους που ισχύει σήμερα.

Για τη διεύρυνση του ηλικιακού ορίου λήφθηκε υπόψη αφενός ο αυξημένος αριθμός αιτήσεων στο ΣΙΥΑ για κατ' εξαίρεση έγκριση αίτησης εφαρμογής μεθόδων υποβοηθούμενης αναπαραγωγής σε γυναίκες μεταξύ πενήντα και πενήντα τριών ετών και αφετέρου η ανάγκη αποφόρτισης του ΣΙΥΑ από τον μεγάλο όγκο αιτήσεων για παραχώρηση εξαίρεσης από το προβλεπόμενο όριο ηλικίας.

4. Ρύθμιση θεμάτων ανωνυμίας των δοτών.
5. Απαγόρευση διαφήμισης για ανεύρεση δότη και παροχή του δικαιώματος στις μονάδες ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής (ΜΙΥΑ) και στο ΣΙΥΑ για ενημέρωση των ενδιαφερομένων για την ανεύρεση δότη ή παρένθετης μητέρας.
6. Ορθή τήρηση και επικαιροποίηση των προβλεπόμενων στον βασικό νόμο

μητρών.

Οι εκπρόσωποι των εμπλεκόμενων φορέων συμφώνησαν επί της αρχής με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, τονίζοντας την ανάγκη ψήφισης του νομοσχεδίου το συντομότερο δυνατόν, και υπέβαλαν επιμέρους παρατηρήσεις, που αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Ο εκπρόσωπος της ΕΕΒΚ επισήμανε το ενδεχόμενο εκμετάλλευσης του πλαισίου ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής από κέντρα τα οποία εφαρμόζουν μεθόδους ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, χωρίς να έχουν προηγουμένως εξασφαλίσει την απαιτούμενη άδεια από το ΣΙΥΑ. Επιπροσθέτως, εξέφρασε προβληματισμό για το γεγονός ότι με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου καθίσταται εξαιρετικά δύσκολος ο διαχωρισμός μεταξύ μονήρους γυναίκας ως υποκειμένου της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής και μονήρους γυναίκας ως παρένθετης μητέρας, ειδικά σε περίπτωση κατά την οποία η γυναίκα έρχεται στην Κύπρο από το εξωτερικό.
2. Ο εκπρόσωπος της Ένωσης Κλινικών Εμβρυολόγων Κύπρου ανέφερε ότι το ηλικιακό όριο γυναίκας για υποβολή της σε διαδικασία υποβοηθούμενης αναπαραγωγής δεν είναι σταθερό και προσαρμόζεται στη βάση του προσδόκιμου ζωής και των αναγκών της κοινωνίας. Όσον αφορά την ανωνυμία του δότη γενετικού υλικού, ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε την παροχή δυνατότητας αποκάλυψης της ταυτότητας του δότη στο τέκνο, εφόσον το γενετικό υλικό προήλθε από το εξωτερικό.
3. Οι εκπρόσωποι του ΠΙΣ, της Εταιρείας Ανθρώπινης Αναπαραγωγής Κύπρου, της κλινικής «ISIS» και του Κέντρου Γονιμότητας «ΑΚΕΣΩ» συμφώνησαν με την παροχή δυνατότητας γνωστοποίησης της ταυτότητας του δότη στο τέκνο μετά από την ενηλικίωσή του, εφόσον ο δότης συμφωνεί.

Συναφώς, η εκπρόσωπος του Κέντρου Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και

Εξωσωματικής Γονιμοποίησης «Λήδρα Εμβρυογένεσις» ανέφερε ότι, δεδομένης της δυνατότητας εξαγωγής γενετικού υλικού για σκοπούς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, εάν η εξαγωγή γίνει σε χώρα που επιτρέπει την επωνυμία του δότη, η ΜΙΥΑ θα υποχρεούται να αποκαλύψει την ταυτότητα του δότη, εφόσον της ζητηθεί.

4. Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Γυναικολογικής και Μαιευτικής Εταιρείας συμφώνησε με την ανάγκη εκσυγχρονισμού και βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου όσον αφορά την αποκάλυψη της ταυτότητας του δότη, επισημαίνοντας τη σημασία της δημιουργίας του προβλεπόμενου στον βασικό νόμο αρχείου δοτών για την εξύψωση της αξιοπιστίας της Κύπρου στον τομέα της παροχής υπηρεσιών υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.
5. Ο εκπρόσωπος του Φορέα Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας ανέφερε ότι απαιτείται η διασφάλιση της αυστηρής εφαρμογής του νομοθετικού πλαισίου και αποφυγής φαινομένων που δυνατόν να εκθέσουν την Κύπρο ως προορισμό υγείας στο εξωτερικό.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής υπέβαλαν επιμέρους ερωτήματα και εισηγήσεις, που αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τον αριθμό των αδειοδοτημένων ΜΙΥΑ.
2. Το ύψος της επιχορήγησης που δύνανται να λάβουν υπογόνιμα ζευγάρια ή μονήρη άτομα για υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και για το ενδεχόμενο αύξησης του εν λόγω χρηματικού ποσού.
3. Τα κριτήρια τα οποία λαμβάνει υπόψη το ΣΙΥΑ κατά την εξέταση αίτησης για υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.
4. Τη διεύρυνση της δυνατότητας παροχής ενημέρωσης για ανεύρεση δοτών και παρένθετων μητέρων, ώστε, πέραν των αδειοδοτημένων ΜΙΥΑ και του ΣΙΥΑ, αυτή να παρέχεται και σε ιδρύματα ιστών, τα οποία αδειοδοτούνται δυνάμει του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία,

Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρώπινων Ιστών, Κυττάρων και Παράγωγων Προϊόντων Νόμου.

5. Την ανωνυμία του δότη και την ανάγκη παροχής της επιλογής σε ενήλικο τέκνο να πληροφορηθεί την ταυτότητα του δότη.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, ενημερώνοντας την επιτροπή σε σχέση με τα πιο πάνω ζητήματα που τέθηκαν από μέλη της επιτροπής και από εμπλεκόμενους φορείς, δήλωσε τα πιο κάτω:

1. Δεν υπάρχουν σήμερα αδειοδοτημένες ΜΙΥΑ, καθότι, για να καταστεί εφικτή η εφαρμογή των διατάξεων του βασικού νόμου αναφορικά με την αδειοδότηση, απαιτείται η θεσμοθέτηση του σχετικού κανονιστικού πλαισίου.
2. Η επιδότηση για τη χρήση της διαδικασίας υποβοηθούμενης αναπαραγωγής ανέρχεται στα €2.500 ανά προσπάθεια με μέγιστο αριθμό προσπαθειών τις τέσσερις. Το ποσό αυτό δύναται να διαφοροποιείται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπως όταν το γενετικό υλικό προέρχεται από έναν από τους συζύγους ή από το μονήρες άτομο που υποβάλλει αίτηση για υποβοηθούμενη αναπαραγωγή ή όταν η διαδικασία διακόπτεται πριν από την ολοκλήρωσή της. Με τη διεύρυνση του ηλικιακού ορίου για υποβοηθούμενη αναπαραγωγή από το πεντηκοστό στο πεντηκοστό τρίτο έτος πρέπει να διευρυνθεί ανάλογα και το ηλικιακό όριο για το οποίο δύναται να παραχωρείται επιδότηση. Τα φαρμακευτικά σκευάσματα και οι ορμόνες παρέχονται δωρεάν, εφόσον κριθεί ότι απαιτούνται για τη διενέργεια της διαδικασίας υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.
3. Η παροχή δυνατότητας σε ιδρύματα ιστών τα οποία αδειοδοτούνται δυνάμει του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρώπινων Ιστών, Κυττάρων και Παράγωγων Προϊόντων Νόμου να παρέχουν ενημέρωση για την ανεύρεση δοτών και/ή παρένθετων μητέρων αποτελεί θέμα πολιτικής και ως εκ

τούτου επιφυλάχθηκε να ενημερώσει επ' αυτού την επιτροπή σε μεταγενέστερο στάδιο.

4. Θα διεξάγεται έλεγχος στα αρχεία των ΜΙΥΑ, όπου θα δηλώνεται κατά πόσο μια γυναίκα συμμετέχει στη διαδικασία υποβοηθούμενης αναπαραγωγής ως μονήρης γυναίκα ή ως παρένθετη μητέρα, καθώς και μέσω των εντεταλμένων επιθεωρητών κατά τα προβλεπόμενα στο Μέρος ΙΧ του υπό τροποποίηση βασικού νόμου. Παρ' όλα αυτά, η διαπίστωση κατά πόσον γυναίκα η οποία έρχεται από το εξωτερικό είναι μονήρης δεν είναι πάντα εφικτή.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέφερε ότι το ΣΙΥΑ, κατά την εξέταση αίτησης για χορήγηση άδειας για υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, δεν περιορίζεται σε ηλικιακά κριτήρια, αλλά λαμβάνει υπόψη και σειρά άλλων παραγόντων, όπως το καλώς νοούμενο συμφέρον του τέκνου και τυχόν ιατρικοί κίνδυνοι που ελλοχεύουν για την κυοφορούσα και το έμβρυο. Επιπλέον, λαμβάνεται υπόψη και η αντίστοιχη πρακτική που ακολουθείται σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε τρίτες χώρες.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, αναφορικά με την ανωνυμία του δότη, ανέφερε ότι στη βάση νομικής συμβουλής την οποία παλαιότερα το υπουργείο είχε λάβει επί του θέματος από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας αυτή δεν δύναται να αρθεί στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δότης προέρχεται από το εξωτερικό, καθότι κάτι τέτοιο θα συνεπάγετο διάκριση στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δότης προέρχεται από την Κύπρο.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επισήμανε ότι, ακόμα και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η αποκάλυψη της ταυτότητας του δότη επιτρέπεται στη χώρα από την οποία προέρχεται το γενετικό υλικό, αυτή δεν είναι δυνατή στην Κύπρο, καθότι κάτι τέτοιο θα συνεπάγετο εφαρμογή αλλοδαπού δικαίου στην ημεδαπή. Αντιθέτως, σε περίπτωση κατά την οποία ο δότης προέρχεται από την Κύπρο, αλλά η

διαδικασία υποβοηθούμενης αναπαραγωγής πραγματοποιείται σε χώρα η οποία επιτρέπει την αποκάλυψη της ταυτότητας του δότη, τυγχάνει εφαρμογής το δίκαιο της χώρας εκείνης και ως εκ τούτου η αποκάλυψη της ταυτότητας του δότη, σε περίπτωση που ζητηθεί, δεν θα κριθεί στη βάση του κυπριακού δικαίου που το απαγορεύει.

Το Υπουργείο Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις και τους προβληματισμούς που τέθηκαν στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου, κατέθεσε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο, στο οποίο επήλθαν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Καθίσταται υποχρεωτική η έκδοση πιστοποιητικού από τη ΜΙΥΑ, με το οποίο να βεβαιώνεται ότι γυναίκα η οποία αιτείται την εφαρμογή μεθόδου υποβοηθούμενης αναπαραγωγής είναι η τεκμαιρόμενη μητέρα ή η παρένθετη μητέρα, καθώς και η τήρηση αντιγράφου του εν λόγω πιστοποιητικού σε σχετικό μητρώο.
2. Εισαγωγή πρόνοιας, ώστε, σε περίπτωση εξωσωματικής γονιμοποίησης από γυναίκα ηλικίας κάτω των τριάντα εννέα ετών, να δύναται να μεταφερθεί στην ενδομήτρια κοιλότητα ένα έμβρυο για τους δύο πρώτους κύκλους και δύο έμβρυα για τον κάθε επόμενο κύκλο, ενώ, σε περίπτωση εξωσωματικής γονιμοποίησης από γυναίκα ηλικίας τριάντα εννέα ετών και άνω, να δύναται να μεταφερθούν στην ενδομήτρια κοιλότητα δύο έμβρυα.
3. Η ταυτότητα του δότη ή του ζευγαριού που έχει δωρίσει γαμέτες ή έμβρυα να δύναται να γνωστοποιείται από τις ΜΙΥΑ στο τέκνο κατόπιν αίτησής του, εφόσον έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του, χωρίς να προκύπτει οποιοδήποτε δικαίωμα ή υποχρέωση για τον δότη προς το τέκνο ή το ζευγάρι ή τη μονήρη γυναίκα και αντιστρόφως.
4. Οι διατάξεις του βασικού νόμου που αφορούν τη δυνατότητα ενημέρωσης των ενδιαφερομένων για θέματα ανεύρεσης δοτών να εφαρμόζονται και σε σχέση με τα ιδρύματα ιστών.

Στο πλαίσιο της κατ' άρθρον συζήτησης μέλη της επιτροπής και άλλοι βουλευτές

υπέβαλαν τις πιο κάτω εισηγήσεις για περαιτέρω τροποποίηση του κειμένου του νομοσχεδίου:

1. Μετονομασία του Συμβουλίου Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής σε Εθνικό Φορέα Ελέγχου Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής κατ' αντιστοιχία της ονομασίας ανάλογων φορέων σε άλλα κράτη.
2. Περιορισμός του ανώτατου αριθμού θητειών των μελών του ΣΙΥΑ στις δύο.
3. Περιορισμός της δυνατότητας γυναίκας να κυοφορήσει ως παρένθετη μητέρα μέχρι δύο φορές, ώστε να προστατευθεί η υγεία της και να αποφευχθούν φαινόμενα εκμετάλλευσής της.
4. Η προηγούμενη απόκτηση τέκνου να αποτελεί προϋπόθεση, για να δύναται γυναίκα να κυοφορήσει ως παρένθετη μητέρα, καθότι η διαδικασία της κύησης και της γέννας είναι μια πρωτόγνωρη γι' αυτήν διαδικασία, η οποία ενδέχεται να δημιουργήσει δυσκολία στον αποχωρισμό του τέκνου μετά τη γέννησή του.
5. Παροχή δυνατότητας στο τέκνο μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας του να λάβει πληροφορίες για τον δότη, δεδομένου ότι ο τελευταίος συγκατατίθεται, και εισαγωγή πρόνοιας με την οποία καθίσταται υποχρεωτική η παραχώρηση των εν λόγω πληροφοριών από τη ΜΙΥΑ ή το ίδρυμα ιστών ή το ΣΙΥΑ στο τέκνο, ανάλογα με την περίπτωση.

Μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό ως προς την εισαγωγή πρόνοιας με την οποία να προβλέπεται η προηγούμενη απόκτηση από την παρένθετη μητέρα τουλάχιστον ενός τέκνου, καθότι θα καταστεί πολύ δύσκολη η εξεύρεση παρένθετης μητέρας για σκοπούς ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.

Η εκπρόσωπος της ΕΕΒΚ συμφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση που υπέβαλαν μέλη της επιτροπής, για να εισαχθεί πρόνοια σύμφωνα με την οποία να προβλέπεται η προηγούμενη απόκτηση από την παρένθετη μητέρα τουλάχιστον ενός τέκνου και ανέφερε ότι αυτή είναι η πρακτική που ως επί το πλείστον ακολουθείται διεθνώς.

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της κατ' άρθρον συζήτησης η ίδια εκπρόσωπος εισηγήθηκε τη διαγραφή της πρόνοιας του βασικού νόμου με την οποία επιτρέπεται η διάθεση για σκοπούς έρευνας των μη αξιοποιηθέντων κρυοσυντηρημένων εμβρύων μετά την πάροδο του μέγιστου χρόνου κρυοσυντήρησης.

Επιπροσθέτως, μέλη της επιτροπής και μη μέλη αυτής εξέφρασαν προβληματισμό για το γεγονός ότι με το νομοσχέδιο αποκλείονται ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, ομόφυλα ζευγάρια τα οποία έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, καθώς και μονήρεις άνδρες από την πρόσβαση σε μεθόδους υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, τονίζοντας ότι η πρόνοια αυτή ενδέχεται να προσκρούει σε συνταγματικές διατάξεις, και ως εκ τούτου ζήτησαν τη θέση του Υπουργείου Υγείας επί του θέματος αυτού.

Αναφορικά με τα πιο πάνω ζητήματα που τέθηκαν, η Υπουργός Υγείας με επιστολή της, ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2023, ενημέρωσε την επιτροπή ότι το θέμα κατοχύρωσης του δικαιώματος εφαρμογής μεθόδων υποβοηθούμενης αναπαραγωγής σε ομόφυλα ζευγάρια και μονήρεις άνδρες δεν έχει μελετηθεί, επισημαίνοντας ότι τέτοια ρύθμιση επηρεάζει αριθμό νομοθεσιών και όχι μόνο τον υπό τροποποίηση βασικό νόμο. Παράλληλα, αναφέρει ότι, σε περίπτωση αναβολής της ψήφισης του νομοσχεδίου, προκειμένου να μελετηθεί η κατοχύρωση των πιο πάνω δικαιωμάτων, θα επιφέρει μεταξύ άλλων σημαντική καθυστέρηση στον έλεγχο των παρεχόμενων υπηρεσιών στον τομέα της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, γιατί δεν θα καταστεί εφικτή η άμεση διασύνδεση του ηλεκτρονικού μητρώου δοτών που τηρείται από τις ΜΙΥΑ με το ηλεκτρονικό μητρώο του ΣΙΥΑ, ώστε να αποφεύγονται περιπτώσεις δοτών που απευθύνονται σε περισσότερες από μία ΜΙΥΑ, για να δωρίσουν γενετικό υλικό. Τέλος, επισημαίνει ότι με το νομοσχέδιο ρυθμίζονται κρίσιμα θέματα του τομέα της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής και όχι θέματα ισότητας και ως εκ τούτου δεν προκύπτουν ζητήματα αντισυνταγματικότητας.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να

υιοθετήσει την εισήγηση που υπέβαλαν μέλη της αναφορικά με τον περιορισμό του ανώτατου αριθμού επιτυχημένων κυήσεων από παρένθετη μητέρα στις δύο, καθώς και την εισήγησή τους για εισαγωγή πρόνοιας σύμφωνα με την οποία γυναίκα η οποία πρόκειται να κυοφορήσει ως παρένθετη μητέρα να έχει ήδη αποκτήσει προηγουμένως ένα τουλάχιστον δικό της παιδί. Επιπροσθέτως, η επιτροπή αποφάσισε να υιοθετήσει την εισήγηση της εκπροσώπου της ΕΕΒΚ για τη διαγραφή της διάταξης του βασικού νόμου με την οποία επιτρέπεται η διάθεση για σκοπούς έρευνας των μη αξιοποιηθέντων κρυοσυντηρημένων εμβρύων μετά την πάροδο του μέγιστου χρόνου κρυοσυντήρησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού τροποποίησε το κείμενο του νομοσχεδίου σύμφωνα με τις πιο πάνω αποφάσεις της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

5 Δεκεμβρίου 2023

Αρ. Φακ.: 23.01.063.289-2022

ΕΠ/ΜΓ/ΘΚ